OU-PD-OSZP-2024/000878-028 (EIA: Bytový rezort MLYNÁR)

Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>

Štv 22. 2. 2024 22:02

Komu:oszp.PD@minv.sk <oszp.PD@minv.sk>

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Prievidza zo zisťovacieho konania č. OU-PD-OSZP-2024/000878-028

Arbitrárnosť a neporozumiteľnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa ustálenej judikatúry ESĽP (napr. Hiro Balani v. Španielsko, § 28:; Bochan v. Ukrajina, § 84; Krasulya v. Rusko, § 52 - https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_ENG.pdf) je nutné rozhodnutie orgánu verejnej moci odôvodniť dostatočne konkrétne a relevantne (well-based) a následne vecne vyhodnotiť, či je rozhodnutie v zmysle ďalších relevantných právnych predpisov vecne správne a teda či je vecne v súlade aj s ďalšími relevantnými normami práva (well-founded);rovnako rovnako je nutné v rozhodnutí orgánu verejnej moci vyhodnotiť či sú pripomienky a námietky účastníka relevantné a dostatočne konkrétne (dôvodnosť="well-based") a následne či sú aj vecne správne v zmysle právnych predpisov (opodstatnené=„well-founded") a teda či nezakladajú dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia. Ak by tak orgán verejnej moci neurobil, rozhodol by v rozpore s čl.6 Dohovoru o ľudských právach svojvoľne a teda by išlo o denegatio iustitiae (svojvoľné odopretie spravodlivosti).

V tejto súvislosti poukazujeme na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 81/2007: *„ďalšou obsahovou náležitosťou rozhodnutia je jeho odôvodnenie, ktoré plní niekoľko funkcií. Predovšetkým má presvedčiť účastníkov o správnosti postupu správneho orgánu a o zákonnosti jeho rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia musí správny orgán reagovať na dva okruhy problémov: na skutkové okolnosti a právne posúdenie veci. Za skutkové okolnosti treba považovať najmä skutočnosti, ktoré boli nepochybne zistené, a ich právny význam. Ďalej treba uviesť, aké dôkazy boli vykonané, ako ich hodnotí správny orgán, prečo neboli vykonané niektoré navrhované dôkazy a napokon, ako sa správny orgán vyrovnal s námietkami účastníkov."*

ZDS po preštudovaní predmetného rozhodnutia konštatuje, že mu nie je zrejmé a pochopiteľné ako na základe skutočností opísaných v odôvodení rozhodnutia úrad dospel k výroku rozhodnutia a to nielen z hľadiska potreby ďalšieho posudzovania ale najmä z hľadiska určenia opatrení zabraňujúcim znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia.

Odôvodnenie rozhodnutia síce obsahuje opis skutkového stavu zisteného úradom, ako aj opis procesného postupu. Odôvodnenie však neobsahuje reťaz logických úvah, ktoré by svojou racionálnou náväznosťou preukázali príčinno-následný vzťah medzi skutkovým stavom zisteným úradom a výrokom rozhodnutie vo veci samej. Z pohľadu logického naviazania úvah úradu na výrok vo veci sa teda rozhodnutie javí ako nepochopiteľné pre nedostatok dôvodov.

Zdôrazňujeme, že podstatou tohto odvolacieho dôvodu je hmotno-právna nejasnosť naviazania skutkových zistení na výrok rozhodnutia, nie procesno-právna stránka veci.

Hrozba poškodenia životného prostredia v dôsledku výkonu napadnutého rozhodnutia

Podľa §19 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. *„Každý, kto zistí, že hrozí poškodenie životného prostredia alebo že k nemu už došlo, je povinný urobiť v medziach svojich možností nevyhnutné opatrenia na odvrátenie hrozby alebo na zmiernenie následkov a bez meškania ohlásiť tieto skutočnosti orgánu štátnej správy; povinnosť zasiahnuť nemá ten, kto by tým ohrozil život alebo zdravie svoje alebo blízkej osoby."*. **ZDS identifikovalo nasledovné dôvody hrozby poškodenia životného prostredia**:

1. Úrad neaplikoval základnú zásadu ochrany životného prostredia pri vyhodnocovaní vplyvov na životné prostredie podľa §12 zákona o životnom prostredí. Keďže úrad mal podľa čl.44 ods.4 Ústavy SR povinnosť zabezpečiť účinnú ochranu životného prostredia a to podľa čl.44 ods.6 Ústavy v spojení s §12 zákona o životnom prostredí práve aplikáciou základnej zásady ochrany životného prostredia spočívajúcej vo vyhodnotení kumulatívnych a synergických vplyvov podľa zákonnej regulácie osobitných právnych predpisov. Úrad nechránil účinne životné prostredie, nakoľko základné zásady

ochrany životného prostredia podľa §12 zákona o životnom prostredí pri svojom rozhodovaní neuplatnil a nezohľadnil.

2. Úrad v rozpore s poslednou časťou §3 ods.1 správneho poriadku dôsledne nevyžadoval plnenie povinností navrhovateľa podľa §22 ods.1 v spojení s §2 písm.c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie nevyžadoval od navrhovateľa variantné riešenie zámeru, hoci zo súbehu znenia §22 a §2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie spolu s judikatúrou Krajského súdu Bratislava č. 1S/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5) takáto povinnosť navrhovateľovi zo zákona vyplýva.
3. Úrad v rozpore s poslednou časťou §3 ods.1 správneho poriadku dôsledne nevyžadoval plnenie povinností navrhovateľa podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí tým, že určil podmienky rozhodnutia, ktoré nie sú opatreniami zabraňujúcimi znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia tak ako vyžaduje §2 písm.d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Uvedené podmienky sa formalisticky tvária ako podmienky podľa §29 ods.13 zákona o životnom prostredí avšak v skutočnosti sa jedná len o formuláciu právnych povinností podľa iných právnych predpisov a teda rozsah právnych povinností s uvedením týchto podmienok a bez nich je v zásade rovnaký.
4. Úrad do podmienok rozhodnutia neuviedol podmienky, ktoré by boli účinnými opatreniami na zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti vyplývajúce z návrhov ZDS a to aj za situácie, kedy niektoré z nich navrhovateľ akceptoval (napr. retenčná dlažba ECORASTER povrchových parkovísk; lokálny parčík a sadové úpravy); pri ostatných absentuje vyhodnotenie ich opodstatnenosti úradom (napr. zelené vegetačné strechy) a teda ich neuvedenie vo výroku rozhodnutia je nepochopiteľné pre nedostatok dôvodov.

Súbehom vyššie uvedených skutočností navrhovateľ získa oprávnenie požiadať o povolenie navrhovanej činnosti a to bez toho, aby splnil všetky povinnosti vyžadované zákonom o životnom prostredí a teda jeho zásah do životného prostredia, ktorý v budúcnosti nastane výkonom napadnutého rozhodnutia je nad rámec zákonom predpokladanej ochrany vlastníctva a zakladá v skutočnosti jeho zneužitie podľa čl.20 ods.3 ústavy SR tým, že navrhovateľovi bude ipso facto umožnené užívať vlastníctvo v rozpore s právnymi predpismi chrániacimi životné prostredie.

Bolo úlohou okresného úradu aby v zmysle čl.44 ods.4 zabezpečil účinnú ochranu životného prostredia v súvislosti s predmetným zámerom a to jeho dôsledným posúdením a určením primeraných podmienok.

Porušenie práv verejnosti podľ Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA..

Na posúdenie vplyvov predmetného zámeru sa vzťahuje právny režim stanovený Smernicou o EIA, ktorá na Slovensku pôsobí priamo a to vďaka recepčnej norme §66 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Úrad nepostupoval v súlade s viacerými ustanoveniami Smernice o EIA; neumožnil napríklad konzultácie s verejnosťou podľa čl.6 Smernice o EIA.

Podľa §63 ods.2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je obsahom konzultácie *„a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti; b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia; c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami; d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení; e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy.“*

Konzultácie je možné vykonať ústne (vtedy sa realizujú ako ústne pojednávanie podľa §21 správneho poriadku) alebo písomne, pre ktoré všeobecný správny poriadok nemá vhodné inštrumentárium. Ustanovenia §33 ods.2 správneho poriadku na to nemožno použiť, lebo obsah vyjadrenia k podkladom podľa §33 ods.2 správneho poriadku nie je totožný s obsahom konzuitácie podľa §63 ods.2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Ak teda úrad chcel využiť písomnú formu konzultácie, mal k tomu dať ZDS a aj ostatnej zainteresovanej verejnosti príležitosť v súlade s §3 ods.2 správneho poriadku, a to samostatným procesným úkonom, z ktorého by bolo zrejmé, že ide vykonanie písomnej konzultácie s obsahom podľa §63 ods.2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. ZDS žiadna písomnosť informujúca o možnosti písomnej konzultácie doručená nebola a ani sa v spise nenachádza; odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje informáciu, že by úrad samostatným úkonom špecificky umožnil verejnosti vykonať písomnú konzultáciu.

Procesný postup okresného úrad bol teda taký, že neumožnil verejnosti počas zisťovacieho konania vykonať konzultáciu ani ústne, ani prezenčne ale ani písomne.

Návrh vo veci samej.
Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

V súlade s požiadavkami NS SR č.8Sžp/12/2013 na preskúmanie či rozhodnutie neporušuje niektoré zo základných práv a slobôd, konkrétne a) práva na životné prostredie podľa čl.44 Ústavy SR, podľa čl.37 Charty základných práv občanov EÚ ako aj podľa čl.1 Aarhuského dohovoru; b) právo na úplné informácie o životnom prostredí podľa čl.45 Ústavy SR a podľa čl.4 a čl.5 Aarhuského dohovoru; c) právo na spolurozhodovanie o veciach týkajúcich sa životného prostredia podľa čl.6 Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA, ktorá bola §66 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie priamo začlenená ako súčasť právneho poriadku SR; d) právo na dobrú správu vecí verejných v oblasti životného prostredia podľa čl.31 ods.1 Ústavy SR a čl.41 Charty základných práv občanov EÚ; e) spravodlivosť v oblasti životného prostredia podľa čl.9 Aarhuského dohovoru, podľa čl.6 Dohovoru o ľudských právach na základe nediskriminácie za proenvironmentálne názory podľa čl.14 Dohovoru o ľudských právach požadujeme preskúmanie napadnutého rozhodnutia aj v tomto kontexte dodržiavania súladu so základnými právami a slobodami priznanými Ústavou SR, medzinárodnými zmluvami a inými záväznými aktami Európskej únie.

V súlade s požiadavkami ESĽP (napr. Hiro Balani v. Španielsko, § 28:; Bochan v. Ukrajina, § 84; Krasulya v. Rusko, § 52 - https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_ENG.pdf) na porozumenie rozhodnutia tak očakávame v rozhodnutí nielen vlastné odôvodnenie rozhodnutia o odvolaní ale aj vyhodnotenie toho, či niektoré z odvolacích bodov nedávajú právny základ na dôvodnosť a opodstatnenosť domnienky nezákonnosti vyslovenej ZDS v kontexte obsahu odvolacích bodov; súčasne žiadame preskúmať, či niektorým návrhom alebo pripomienkam nebolo vyhovené len z dôvodu diskriminácie za jasné proekologické hodnoty a činnosť ZDS, s ktorými sa nemusí navrhovateľ či pracovníci úradu stotožňovať.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.
• **Zásady Integrity konania ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
• **Environmentálne princípy činnosti ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach pričom v tejto oblasti predseda ZDS študuje právo a súčasne vykonáva aplikovaný výskum (https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89). ZDS sa snaží, aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a to výlučne prostredníctvom budovania materiálneho právneho štátu v tejto oblasti. ZDS je bez politickej afiliácie a nemá žiadnu politickú agendu. ZDS má za to, že životné prostredie patrí všetkým a záujem na jeho zlepšovaní si nikto nemôže privlastňovať a to ani biznisovo ale ani politicky. Životné prostredie patrí všetkým ľuďom bez rozdielu a záujem na jeho zlepšovaní je právom a zodpovednosťou každého a všetkých.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS **https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in**, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com